

ผู้ป่วยระยะสุดท้ายมีความทุกข์ทรมาน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ด้วยปัญหาที่ซับซ้อนแตกต่างจากผู้ป่วยทั่วไป การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายจึงเป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับพยาบาลทุกคน การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองของพยาบาลวิชาชีพโดยรวม และพิจารณารายด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานประจำหอผู้ป่วยอายุรกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรม และหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ราย รวบรวมข้อมูลในเดือนมกราคม 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองของพยาบาลวิชาชีพ ที่พัฒนาโดยผู้ศึกษา จากการทบทวนวรรณกรรม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.97 และได้ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ เท่ากับ 0.99, 0.94, 0.94 และ 1.00 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.11$, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การปฏิบัติการดูแลด้านร่างกาย ($\bar{X} = 2.13$, S.D.= 0.62) ด้านจิตใจ ($\bar{X} = 2.02$, S.D.= 0.60) และด้านจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 2.22$, S.D.= 0.64) เป็นการปฏิบัติในระดับมาก ส่วนการดูแลด้านสังคม เป็นการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.99$, S.D.= 0.63)

ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของพยาบาลวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของโรงพยาบาลฝางต่อไป

Terminally ill patients suffer in all aspects of life including physical, psychological, social and spiritual aspects. Such suffering in terminally ill patients is far more complicated and different from other patients, therefore caring for terminally ill patients is an essential role for all nurses. The purpose of this study was to determine nursing practices regarding palliative care for terminally ill patients including the overall, physical, psychological, social and spiritual aspects. The sample in this study included 30 nurses who were recruited from the medical, surgical, and intensive care units, Fang hospital Chiang Mai province. Data were collected in January 2008. Study instrument consisted of the Profile of Demographic Data and Nursing Practices on Palliative Care for Terminally Ill Patients Questionnaire developed by the investigator from a literature review. The content validity of the questionnaire was confirmed by a panel of experts and was .97. Reliability of the overall, physical, psychological, social and spiritual aspect of the questionnaire were checked with Cronbach's alpha and were .97, .99, .94, .94 and 1.00 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics.

Results revealed that overall nursing practices on palliative care for terminally ill patients at Fang hospital were at a high level ($\bar{X} = 2.11$, S.D.= 0.62). Considering each aspect of care, physical care ($\bar{X} = 2.13$, S.D.= 0.62), psychological care ($\bar{X} = 2.02$, S.D.= 0.60), and spiritual care ($\bar{X} = 2.22$, S.D.= 0.64) were at a high level, whereas social care was at a moderate level ($\bar{X} = 1.99$, S.D.= 0.63).

The results of this study can be used as baseline data to improve nursing practices for terminally ill patients at Fang hospital as well as to improve nursing care among nurses.